

STUDIESTYRET – MØTE 20. FEBRUAR 2013

Universitetet i Bergen - Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Innkalling til møte i Studiestyret

Onsdag 20. februar 2013 kl. 1015-1200

Rom 1005, Realfagbygget 1. etasje (Fakultetsadministrasjonens møterom)

I GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

II PROTOKOLL FRA MØTE 5. DESEMBER 2012

SAK 13/1 MENTORORDNINGEN

Vedtakssak (2013/2238)

SAK 13/2 SENURSKJEMA FOR BEDØMMING AV MASTEROPPGAVER

Vedtakssak (2011/13600)

SAK 13/3 EVENTUELT

III ORIENTERINGER

- Læringsutbyttebeskrivelser, videre oppfølging
- NOKUT-besøk
- Sivilingeniørtittel - utredning av KD om gjeninnføring av tittel etter visse kriterier
- Mini-høring om fargekodesystem
- Handlingsplan for rekruttering
- SFU-utlysning i mars
- Ny rammeplan for lektorutdanningen
- Internasjonale studenter – spørreundersøkelse
- Ex.phil – høring fra Studentparlamentet - utkast til svar vedlagt
- Studentombud – svar fra fakultetet vedlagt

Harald Walderhaug
leder

Eli N. Høie
sekretær

MN/ELIHØ
Bergen, 14.02.13

STUDIESTYRET – PROTOKOLL FRA MØTET 5. DESEMBER 2012

(under forutsetning av godkjenning)

Til stede: Harald Walderhaug (leder), Helge Drange, Ruth-Anne Sandaa (vara for Institutt for biologi), Haflidi Haflidason, Fredrik Manne, Kjartan Olafsson, John Georg Seland, Hee Chan Seo, Arne Stray

Studentrepr.: Stefan Coyle

Fra adm: Eli N. Høie, Ingrid Solhøy, Harald Åge Sæthre (til sak 12/19)

Invitert: Ingrid Cutler og Kjetil Falck fra UB (til sak 12/22)

SAK I

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

VEDTAK: Innkalling og saksliste ble godkjent.

SAK II

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 31. OKTOBER 2012

VEDTAK: Protokollen ble godkjent.

SAK III

ORIENTERINGER

1. Oversikt over antall emner med forsinket sensur studieåret 2011/2012. Oppfølging av sak 10/12.
2. Utlysning av initieringsmidler alumnusarbeid 2013.
3. Studiekvalitetsseminar 13. desember med utdeling av Ugleprisen
<http://www.uib.no/ua/seminar/2012/11/internt-studiekvalitetsseminar-i-egget-2>
4. Møte i Utdanningsutvalget 7. november. Muntlig orientering.

VEDTAK: Sakene ble tatt til orientering

SAK 12/19

**FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN FOR STYRKET REKRUTTERING TIL
BACHELORPROGRAMMENE (Saksnr. 2011/14723)**

Vedlegg: Handlingsplan

VEDTAK:

Studiestyret takker arbeidsgruppen for forslaget og mener det gir et godt grunnlag for en endelig handlingsplan. Forslaget sendes på høring til instituttene, som bes gi en tilbakemelding på om de støtter de enkelte tiltakene og da spesielt de ressursmessige og organisatoriske konsekvensene. Studiestyret vil legge frem et forslag til endelig handlingsplan for fakultetsstyret etter endt høringsrunde.

SAK 12/20

OPPNEVNING AV PROGRAMSTYRE FOR NANOTEKNOLOGI OG –VITENSKAP
(Saksnr. 2012/12157)

VEDTAK:

Studiestyret oppnevner programstyret for studieprogrammene i nanoteknologi og –vitenskap (nanoVT) for fire år i samsvar med forslag fra Kjemisk institutt :

Professor **Morten Førre**, Institutt for fysikk og teknologi, **leder**, oppnevnes for fire år.

Professor **James Lorens**, Institutt for biomedisin, oppnevnes for fire år.

Professor **Ragnar Fjelland**, Senter for vitenskapsteori, oppnevnes for fire år.

Professor **Knut Børve**, Kjemisk institutt, oppnevnes for ett år.

2 studentrepresentanter, utpekes av nanostudentenes fagutvalg Nanos og oppnevnes for ett år av gangen.

SAK 12/21

**OPPNEVNING AV MEDLEMMER TIL RÅDGIVENDE UTVALG FOR
UTDANNING VED INSTITUTT FOR BIOLOGI** (Saksnr. 2010/5292)

VEDTAK:

Studiestyret oppnevner følgende tre medlemmer til det Rådgivende utvalg for utdanning ved Institutt for biologi i samsvar med instituttets forslag:

Professor Gunnar Öquist, Fysiologisk botanik, Umeå universitet

Professor Mette M. Svenning, Instituttleder Arktisk og marin biologi, Universitetet i Tromsø

Professor Trond Schumacher, Instituttleder Biologisk institutt, Universitetet i Oslo

Den 2-årige funksjonsperioden for det Rådgivende utvalget for utdanning følger kalenderåret og varer fra vår 1.1.2013 til 31.12.2014.

SAK 12/22

**EGENARKIVERING OG TILGJENGELIGGJØRING AV MASTEROPPGAVER I
BORA - Drøftingssak** (Saksnr. 2012/13351)

VEDTAK:

Studiestyret drøftet fordeler og ulemper med tilgjengeliggjøring av masteroppgaver i Bergen Open Research Archive (BORA). Studiestyret ønsker i utgangspunkt at flest mulig masteroppgaver tilgjengeliggjøres i BORA. Studiestyret anbefaler at administrasjonen utarbeider retningslinjer for fakultetet, som bygger på universitetets policy og anbefalinger. Retningslinjene skal utarbeides i dialog med biblioteket og med instituttene.

SAK 12/23

**OPPFØLGING AV IMPLEMENTERING AV NYE RETNINGSLINJER FOR
KARAKTERSETTING AV MASTEROPPGAVER I MNT-FAG** (2011/13600)

VEDTAK:

Studiestyret vedtar planen for implementering av de nye retningslinjene for karaktersetting av masteroppgaver i MNT-fag som foreslått.

12/24

Eventuelt

Ingen saker

Harald Walderhaug
leder

Eli N. Høie
sekretær

MN/INSO
Bergen, 21.12.12

MENTORORDNING

Det har det siste halvåret vært et økt fokus på mentorordning for studenter. Tanken er at de studentene som ønsker det får tildelt en vitenskapelig ansatt de kan ha jevnlig kontakt med fra første dag i studiet. Spesielt har Studentparlamentet ivret for en slik ordning og har vedtatt dette som en del av sitt arbeidsprogram for perioden 2012/2013¹. Studentparlamentet mener at studentene gir klart uttrykk for at kontakten mellom student og vitenskapelige ansatt er for dårlig. Veiledningen studenten får skal være knyttet til det faglige innholdet i graden, kobling mellom fag og forskning og er et supplement til den veiledningen studieadministrasjonen kan gi. Det er ikke tenkt mer enn 1-2 møter i semesteret.

UiBs interne arbeidsgruppe for kvalitet i Utdanning som leverte sin innstilling høsten 2012² har også fremhevet mentorordning som "et relevant tiltak for å styrke kontakten mellom fagansatte og studenter". Arbeidsgruppen peker på at det må være rom for behovstilpasninger, og at ulike ordninger som gruppevis- og individuell mentorordning kan velges ut fra ressurstilgang og fagenes størrelse.

Matematisk institutt har prøvd ut mentordning, med litt blandede erfaringer. Når studentene er helt ferske i systemet kvier de seg kanskje for å gå til en vitenskapelig ansatt for faglig veiledning, og i mange tilfeller der studentene hadde fått tildelt mentor møtte de ikke opp. I de tilfellene der er etablert en god kontakt mellom student og vitenskapelig ansatt har erfaringene vært gode.

Ved andre institusjoner finnes det også andre former for mentorordninger. Ved Høgskolen i Oslo og Akershus er utvalgte viderekomne studenter opplært til å være mentorer for nye studenter³. Videre kan en tenke seg en ordning der studentene kommer til mentor i mindre grupper på 3-4 personer, noe som også gjør terskelen lavere for å møte opp som ny student hos en vitenskapelig ansatt. Mentordningen kan ha en effekt gjennom at studentene blir knyttet tettere opp mot instituttet og i større grad får innblikk i den forskningsaktiviteten som skjer. Dette kan i neste omgang forhindre uønsket frafall og gi en større følelse av forpliktelse fra studentens side i forhold til sitt eget bachelorprogram.

Studiestyret bes om å diskutere mentorordningen og vurdere hvorvidt det bør utarbeides anbefalinger og retningslinjer for en mentorordning ved fakultetet.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Studiestyret tar saken til etterretning.

Bergen 14. februar 2013

MN/ELIHO

¹ [HTTP://STUDVEST.NO/NYHET/BRYTER-NED-BARRIERENE](http://studvest.no/nyhet/bryter-ned-barrierene)

² [HTTP://WWW.UIB.NO/STUDIEKVALITET/KVALITETSUTVIKLING/KVALITET-I-UTDANNING](http://www.uib.no/studiekvalitet/kvalitetsutvikling/kvalitet-i-utdanning)

³ [HTTP://BLOGG.HIOA.NO/MAIA/2012/02/16/STUDENTER-SOM-MENTORER/](http://blogg.hioa.no/maia/2012/02/16/studenter-som-mentorer/)

**OPPFØLGING AV IMPLEMENTERING AV NYE RETNINGSLINJER FOR
KARAKTERSETTING AV MASTEROPPGAVER I MNT-FAG – VURDERING AV
SENSURSKJEMA**

Studiestyret behandlet på møtet 5. desember (Sak 12/23) en oppfølgingsplan for implementering a nye retningslinjer for karaktersetting av masteroppgaver i MNT-fagene. Fakultetets studieadministrasjon har laget to nettsider med informasjon om denne saken. Den ene nettsiden henvender seg [til studentene](#) og den andre nettsiden er laget for å informere spesielt [vitenskapelig ansatte](#). Den sistnevnte siden har også lenker til alle relevante dokumenter.

I desembermøtet ble det vedtatt en oppfølgingsplan i forhold til revisjon og tilpasning av utfyllende regler, sensurskjema og sensormapper, samt informasjon til alle sensorer som er oppnevnt og oppnevnes ved fakultetet. Etter planen skal implementerings- og revisjonsarbeidet avsluttes innen utgangen av vårsemesteret 2013. Studiestyret vedtok følgende plan for oppfølging:

- 1) **Sensurskjema** - behandles i studiestyret i begynnelsen av vårsemesteret 2013.
- 2) **Oppdatering av sensormappene** - Studieadministrativ gjennomgang i desember 2012. Oppdatering og vedtak av sensormappene innen mai 2013.
- 3) **Revisjon av fakultetets utfyllende regler**- Reviderte utfyllende regler vedtas innen mai 2013.
- 4) **Engelske oversettelser**- Fortløpende når dokumenter, retningslinjer og utfyllende regler er klare.
- 5) **Informasjon til sensorer**- Skrivet settes opp innen mai 2013 og legges frem i Studiestyret til orientering.

I den informasjonen som alle institusjonene har mottatt, er det vedlagt forslag til maler og skjema som kan brukes i karaktersettingen av masteroppgaver. Ett av skjemaene som er vedlagt er forslag til sensurskjema sammen med sensorvurdering og veiledervurdering. Instituttene sammen med fakultetet bør ha en gjennomgang av skjemaet og vurdere hensiktsmessigheten sett i sammenheng med:

- Bør vi bruke sensurskjema med poenggiving (eller er det tilstrekkelig at momentene i skjemaet skal inngå i en mer helhetlig vurdering av arbeidet)?
- Vil et slikt skjema danne grunnlag for et alternativt karaktersystem?
- Skal skjemaet være en del av sensormappen?
- Gitt at veileder ikke skal være en del av eksamenskommissjonen, er det uheldig at veileder er så sterkt inne i poengvurdering i skjemaet?
- Bør instituttene individuelt tilpasse skjema til eget bruk?

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

- Er det greit at noen institutt bruker skjema og andre ikke?
- Andre innspill?

FORSLAG TIL VEDTAK:

Saken sendes til høring ved instituttene, som bes vurdere hvorvidt det er ønskelig å bruke sensurskjema i vurdering av masteroppgavene og om dette skal være en del av sensormappen. Hvis bruk av sensurskjema er ønskelig, bes det også om en vurdering rundt hvorvidt det bør utarbeides individuelle skjema for hvert institutt. Instituttene melder tilbake til fakultetet innen en fastsatt frist.

Bergen 14. februar 2013

MN/ELIHØ

Bergen, 11. januar 2013

Til
Dannelsesutvalget
Dannelsesutvalget ved UiB
Fagstyret, Juristforeningen
fagutvalgene
fakultetene
instituttene
Norsk studentorganisasjon
Rådet for førstesemesterstudier
Senter for vitenskapsteori
studentutvalgene
Utdanningsutvalget

INNSPILL TIL STUDENTPARLAMENTETS EX.PHIL.-UTREDNING

Studentparlamentet har bedt oss om å utrede og eventuelt foreslå endringer i ex.phil. ved Universitetet i Bergen. Vi har fått følgende mandat. (Vi gjør oppmerksom på at vi ikke begrenser oss til bachelorgraden, men også tar for oss ex.phil. i profesjonsstudiene.)

Arbeidsgruppen skal utrede alternative måter å integrere examen philosophicum i bachelorgraden ved å besvare følgende spørsmål.

- *Når i utdanningsløpet bør exphil integreres?*
- *Hvilket omfang bør exphil ha?*
- *Hvilket innhold bør exphil dekke?*
- *Bør exphil være fagspesifikk eller tverrfaglig?*
- *Hvordan opplever studentene dagens modell?*
- *Hvordan opplever fagmiljøene dagens modell?*
- *Hvordan bør exphil-undervisningen organiseres? Seminarmodell/eksamensmodell?*
- *Hvilke(n) vurderingsform(er) bør benyttes?*

STUDENTPARLAMENTET
UNIVERSITETET I BERGEN

Vi er i gang med arbeidet, og ønsker deres innspill. Vi ber derfor om deres meninger om noen av eller alle de ulike problemstillingene i mandatet. Vi vil ta hensyn til alle svar vi får innen 20. februar.

Vi er åpne for at vi har utelatt noen som burde ha fått anledning til å komme med innspill. Forslag mottas med takk.

Med vennlig hilsen

Heidi Fuglesang (leder)
Blå liste

Gina Barstad
Radikale studentar

Mikkel Eriksen
Fakultetsrepresentant

Stian Rismyhr
Sosialdemokratisk liste

Njaal Neckelmann
Liberal liste

Yngve Høiseith (sekretær)
Arbeidsutvalget

Innspill til studentparlamentets ex.phil-utredning, **FRIST 20. februar**

Viser til Studentparlamentets ex.phil utredning der vi blir bedt om å svare på en del spørsmål knyttet til dagens innhold og plassering av ex.phil i studieløpet. Fakultetet ser positivt på at plasseringen og innhold av ex.phil blir diskutert.

Ved Det matematisk naturvitenskapelige fakultet er ex.phil i dag plassert i første semesteret for alle våre bachelorprogram med unntak av programmene ved Institutt for biologi som omfatter bachelorprogrammet i biologi, havbruk, miljø- og ressursstudier og profesjonsstudiet i fiskehelse.

Det at Institutt for biologi har valgt å flytte ex.phil til andre semester følges nøye av de andre instituttene ved fakultetet, og det er ikke tvil om at andre programmer kunne ha ønske om det samme. En eventuell flytting bør da ikke bindes opp til andre semester, det har allerede vært diskutert hvorvidt ex.phil vil være bedre å plassere senere i studiet for å få bedre utbytte, spesielt som forberedelse til masterstudier.

Ex.phil bør fremdeles ha et omfang av 10 studiepoeng. Det henger sammen med studiestrukturen, og det at bachelorgraden allerede er presset i forhold til hvilke emner som skal inngå kontra valgfriheten for å kunne anbefale blant annet utveksling. Innholdet i ex.phil bør tilpasses hvor det legges i studieprogrammet. Vi er av den oppfatning at dersom det gis mulighet for å legge ex.phil i slutten av studiet, bør også innholdet være annerledes enn om det ligger i starten av studiet. Det er derfor vanskelig å si noe mer spesifikt om hva som bør være innholdet av ex.phil.

Institutt for biologi har lagt opp til at ex.phil skal tas i andre semester i alle sine studieprogram. Hovedmotivasjonen for flyttingen var et ønske om å få plass til ett fagemne i første semester, samt en større kobling mellom ex.phil og faget. Det har også vært et ønske og tro på at dette skal gi større refleksjon rundt eget fagområde.

Institutt for biologi ønsker fortsatt plassering i andre semester selv om den faglige koblingen krever en del arbeid for å kunne få fullt utbytte.

Ideelt sett kunne en tenke seg at ex.phil i større grad enn i dag kunne være tverrfaglig. Særlig hvis det legges senere i bachelorstudiet kunne det bli en møteplass hvor studenter med ulik fagbakgrunn kan dele sine erfaringer og lære av hverandres innfallsvinkel. Vi tror imidlertid at dette vil være vanskelig å få til i praksis. Institutt for biologi har gått motsatt vei og er fornøyd med det. Vi tror det er fordeler og ulemper med begge varianter.

Fakultetet har svært god erfaring med seminarmodellen av ex.phil og anbefaler sterkt nye studenter å ta denne. Imidlertid bør det fremdeles være åpning for eksamensmodellen for studenter som av rent praktiske eller andre årsaker har vanskelig for å følge en seminarmodell.

I tillegg til det rent faglige har arbeidsformen på seminarmodellen, med diskusjoner og presentasjoner i små grupper, en viktig sosial funksjon for førstesemesterstudenter. I et semester bestående av store begynneremner som lett kan virke fremmedgjørende, skaper seminargruppene en sosial og trygg læringsarena som bidrar til å opprettholde og utvide sosiale nettverk i forlengelsen av fadderuke og klassemottak. Dersom ex.phil flyttes til et senere tidspunkt i studiet, er det derfor

viktig å være bevisst på at fagspesifikke "erstatningsemner" i førstesemester også må fylle en slik funksjon.

Eksamensformen i ex.phil vil avhenge av hvilken modell som velges og må sees i sammenheng med læringsutbyttebeskrivelsene for emnet.

Til: LMU

Dato: 22. mars 2012

Opprettelse av Studentombud ved UiO

Bakgrunn:

Ønske om opprettelse av en instans som bistår studentene, et «Studentombud», er fremmet ved ulike anledninger de siste årene. Opprettelse av et studentombud ble lansert i rektoratets valgplattform, og Studentparlamentet har også fremmet ønske om et studentombud i sin Politisk plattform 2011. I tillegg vet vi, fra andre evalueringer, at studenter synes det er utfordrende å orientere seg i systemet og å ta opp vanskelige saker.

Universitetet i Stockholm (SU) opprettet i 2009/2010 en ordning med studentombud. Det ble i utgangspunktet ansatt en person. Behovet fra studentene til hjelp og støtte har vært stort, og det er pr. 2012 ansatt 3 personer. Ombudet ved SU arbeidet med noen saker som det ikke er tanken at et ombud ved UiO skal arbeide med (F.eks. klage på karakter). Selv om en ombudsordning vil ha noe ulikt virkefelt ved UiO, vil det være viktig innspill å hente fra den erfaringen SU har opparbeidet seg gjennom de første 3 årene med ombudsordning.

En arbeidsgruppe, ledet av viserektor Ragnhild Hennem og bestående av representanter fra studenter, STA og SiO, har sett på forhold rundt plassering av enheten, mandat, oppgaver og finansiering. Gruppen foreslår at det opprettes et Studentombud og vurderer følgende punkter som viktige for å starte en slik ordning:

1. **Mandat og arbeidsoppgaver:** Studentombudet skal være et lavterskeltilbud til studentene, og studentene skal i utgangspunktet kunne henvende seg til ombudet om saker som angår studiesituasjonen. Studentombudet vil veilede studentene med tanke på saksbehandling og rettigheter. Ombudet skal bistå studentene i møte med eksisterende systemer for innmelding, men ikke ha noen rolle som klageorgan med myndighet til å avgjøre saker. Ombudet skal henvise studentene til riktig instans som kan behandle studentens sak.
2. **Uavhengighet:** Det er viktig at Studentombudet er uavhengig av klagenemnda. Arbeidsgruppen foreslår at ombudet rapporterer direkte til rektor og (ombudet) skal kunne fremme saker av prinsipiell karakter til Universitetsstyret. Det skal legges frem en årlig rapport som legges frem for Universitetsstyret.
3. **Organisatorisk plassering:** Arbeidsgruppen mener en organisatorisk plassering i Enhet for internrevisjon vil sikre ombudet uavhengighet, gi ombudet et relevant arbeidsmiljø og en ansvarlig leder m.t.p arbeidsbetingelser og personalansvar. Fysisk plassering tar arbeidsgruppen ikke stilling til, men det er viktig at ombudet er lett tilgjengelig for studentene.

4. **Kvalifikasjoner og ansettelse:** Arbeidsgruppen mener det er en fordel om den som ansettes er jurist, men at dette ikke er noe absolutt krav. Det foreslås videre at Universitetsdirektøren står for ansettelsen av Studentombudet.
-

Økonomiske konsekvenser:

Arbeidsgruppen foreslår at det opprettes et Studentombud i 100% stilling (ltr. 70 -75). Med tanke på dimensjonering foreslår arbeidsgruppen at det som en prøveordning engasjeres to studentassistenter i 50% (ltr. 45) stilling. Antatte kostnader for lønn for alle tre stillinger og direkte kostnader for enheten beregnes til: 1 332 – 1 410 NOK pr. år (avhengig av lønnstrinn for ombud)

Forslag til vedtak:

LMU anbefaler universitetsledelsen å opprette en ordning med Studentombud ved UiO. Det anbefales at det settes av varige midler til drift av ordningen f.o.m 2013. Ordningen foreslås evaluert etter ett år med tanke på dimensjonering.

Vedlegg 1: Rapport fra arbeidsgruppen

Vedlegg 2: Budsjett for ordningen

For mer informasjon om Studentombudet ved Universitetet i Stockholm:

<http://www.sus.su.se/studentombud>

For rapport om Studentombudet ved universitetet i Stockholms virksomhet i 2010/11:

<http://www.sus.su.se/student%C3%A4renderapporten>

Rapport fra arbeidsgruppe nedsatt for å vurdere en ordning med Studentombud

Bakgrunn

De siste årene har det med jevne mellomrom¹ vært tatt til orde for opprettelsen av et studentombud. UiO har ulike systemer for å møte studentenes klager f.eks Studentevalueringer, Klagenemda, Klage på fysiske og psykososiale forhold og system for Varsling. Men, studentene mangler en person/instans som kan bistå dem i vanskelige situasjoner, som for eksempel saker der studenten har et konfliktfylt forhold til veileder, saker der studenten har problemer i forhold til praksis osv. Opprettelse av et studentombud ble også fremmet av det sittende rektoratet i valgkampen, og Studentparlamentet ønsket opprettelse av et studentombud i Politiske plattform 2011.

Studiedirektør Monica Bakken orienterte Læringsmiljøutvalget (LMU) 24.11.11 om at det skulle vurderes igangsetting av en pilot med mål om etablering av en uavhengig bistandsenhet for mottak og støtte til studenter ved klage/ tilbakemeldinger ved UiO. Rammer og budsjettering skal være klart til budsjettinnspill 1.04.12.

I den forbindelse ble det opprettet en arbeidsgruppe for å gi innspill i arbeidet. Gruppen har sett på forhold rundt plassering av enheten, mandat, oppgaver og finansiering.

Gruppen har hatt fem møter i perioden

UiO (viserektor)	Ragnhild Hennum (Leder)
STA	Jenny Akselsen
STA	Stine Øfsdahl (sekretær)
Studentparlamentet	Jørgen Traasdahl
Fakultetene	Marius Fuglum
SiO/ Studenthelsetjenesten	Marit Eskeland
Student	Lars Martin Berglund

¹ I følge oppslag i Universitas 22.februar 2012 ble en ordning med studentombud første gang foreslått i 1958 av de to daværende studentene Gunvald Gussgard og Jon Gundersen.

Gruppen har hatt fem møter i sin funksjonstid. I tillegg til drøftelser internt i gruppen har vi møtt følgende personer/instanser: OPA/HMS-seksjonen, de som arbeider med det nye Si-fra systemet for studentene, samt Lars–Martin Berglund som var medforfatter til Prosjektforum oppgaven «Hvem ivaretar studentene». Vi takker alle bidragsyttere for nyttige innspill.

Behovet for et ”Studentombud”

Gruppens mandat er å foreslå en ordning for studentombud ved UiO. Gruppen vil trekke frem at vi underveis i arbeidet har fått beskrevet eksempler fra Studentparlamentet, studieveiledere på fakultetene og STA. Disse understreker at det er en del vanskelige situasjoner der studentene har behov for en person eller instans som kan tale deres sak ovenfor et system som har mye mer makt enn studentene.

Arbeidsgruppen legger uten ytterligere undersøkelser til grunn at det er behov for en ordning med en person/instans som kan støtte studentene når de har saker i forbindelse med studiesituasjonen. Slik det er nå, så har studentene god psykososial oppfølging fra helsetjenesten i SiO dersom de har behov for det. Men de mangler støtte til å følge opp saken sin i forhold til saksbehandling og rettigheter – det er denne type støtte som arbeidsgruppen har sett på. Dersom studentene gis slik støtte gjennom en ordning med Studentombud, vil dette styrke den helhetlige psykososiale oppfølgingen av studentene. Å styrke den psykososiale oppfølgingen av studentene er et av målene i Strategi 2020. Arbeidsgruppen har ikke noe grunnlag for å si noe om hvor stort behovet for slik støtte er, men nøyer seg med å konstatere at behovet er tilstede.

Det har vært noe diskusjon rundt bruk av betegnelsen studentombud. Andre betegnelser som juridisk studentstøtte har vært foreslått, men begrepet studentombud er godt innarbeidet og gir god mening. Gruppen foreslår derfor at betegnelsen Studentombud brukes.

Dagens system for klage på enkeltvedtak og innmelding av uønskede hendelser

UiO har et godt utbygd system for å behandle klager på enkeltvedtak og innmelding av uønskede hendelser fra studentene. Utvalget kan ikke se at det på nåværende tidspunkt er behov for nye

regler for klage på avgjørelser som angår studentene. Vi har for eksempel gode regler for behandling av klager på enkeltvedtak, der den sentrale klagenemnda er UiO sitt øverste organ. Tilsvarende er reglene for saksbehandling av innmeldte saker om uønskede hendelser tilfredsstillende slik arbeidsgruppen ser det.

Arbeidsgruppen har imidlertid sett eksempler på at det noen ganger er usikkerhet i organisasjonen knyttet til hvordan saker skal behandles eller hvem som skal behandle dem. Dette ble rapportert både fra fakultetene gjennom studiekvalitetsrapporteringen, og gjennom Prosjektforum sin rapport. Rapporten beskriver en test av om varslingsordningen for studenter fungerte ved å sende inn testvarslinger til ulike fakulteter. Det er enighet om at stor variasjon i saksbehandlingen av denne type saker ikke er et gode. Det pågår et arbeid med å revidere Si-fra-systemet – altså et system der studentene kan si i fra (Si-fra systemet) om uønskede hendelser. En viktig oppgave for studentombudet vil være å støtte studentene i møtet med dette systemet. Arbeidsgruppens forslag om opprettelse av et studentombud er ikke avhengig av at revisjonen av Si-fra systemet er slutført. Et studentombud vil dekke andre behov enn det Si-fra systemet vil dekke, og arbeidsgruppen vurderer at disse ordningene til sammen vil styrke arbeidet med studentenes læringsmiljø.

Studentombud – mandat og arbeidsoppgaver

Studentombudet skal være et lavterskel tilbud til studentene, og studentene skal i utgangspunktet kunne henvende seg til studentombudet med alle typer saker. Arbeidsgruppen har vurdert det slik at det er behov for en person eller instans som kan bistå studentene når de har saker som angår studiesituasjonen. Ombudet skal ikke være noe klageorgan med myndighet til å avgjøre saker. Det skal være et mål for Studentombudets arbeid å bidra til å løse saker på lavest mulig nivå. Eksempler på slike saker er den innledende behandlingen av fuskesaker², konflikter med ansatte ved UiO, konflikter med andre studenter, manglende tilrettelegging, diskriminering og lignende.

Slik arbeidsgruppen vurderer det, har studentene behov for bistand fra en person som:

- Er en uavhengig bistandsperson som hjelper studentene med å ivareta deres rettigheter.

² Når en fuskesak kommer for den sentrale klagenemnda vil studentene få hjelp av en advokat. I den innledende behandlingen av fuskesaker har ikke studentene noen støtteperson, og her kan studentombudet komme inn.

- Kan veilede og avklare saker for studentene. Gi råd vedrørende å skrive brev, delta på møter og lignende.
- Kan være en bistandsperson når studenter alt har meldt inn eller vurdere å melde inn en sak i ”Si-fra systemet”

Arbeidsgruppen foreslår at Studentombudet i utgangspunktet kan ta alle sakstyper. Det kan dreie seg om innledende samtaler med studenten for å finne ut om vedkommende ”har en sak”. Disse samtale vil være av oppklarende, avdekkende og forberedende karakter. Ombudet skal bistå studenten i alle saker som gjelder bl.a. klager på veiledning, praksis, tilrettelegging, forhold knyttet til ansatte ved UiO. I tillegg til å bistå i enkeltsaker, vil en viktig del av Studentombudets oppgaver være å spre informasjon og gi opplæring om studentombudsordningen og studentenes rettigheter. Informasjon og opplæring vil først og fremst foregå internt på UiO, men også i samspill med SiOs velferdstjenester. Informasjon og opplæring rettet mot studenttilittsvalgte vil være sentralt. Arbeidsgruppen ser for seg at Studentombudet vil behandle et vidt spekter av saker. De sakstypene som er nevnt ovenfor er kun eksempler på hovedtyper av saker, og er ingen uttømmende oppregning.

Arbeidsgruppen foreslår imidlertid at ombudet i utgangspunktet ikke skal bistå i saker om klager på karakter (også der karakteren er bestått/ikke bestått), slike saker skal ombudet henviser til det ordinære løpet for klage på sensur. Enkeltsaker om fysisk arbeidsmiljø kanaliseres direkte til Teknisk avdeling. Studentombudet kan imidlertid behandle saker om det fysiske læringsmiljøet dersom saken ikke blir løst etter at det er sagt i fra. Eksempel på et slikt forhold kan være gjentatte klager på sikkerheten på et undervisningslaboratorium uten at forholdene forbedres. Her ser arbeidsgruppen for seg at Studentombudet kan spille en rolle ved å ta opp saken på vegne av studentene.

Ombudet må ha stor frihet til selv å vurdere om en student har behov for bistand i en enkeltsak. Slik arbeidsgruppen ser det bør ombudet ikke ha bistandsplikt. Dersom en student henvender seg til ombudet med en sak som ombudet mener ligger utenfor ombudets saksfelt, står ombudet fritt til ikke å behandle saken. Ombudets avgjørelse kan ikke påklages.

Anonymitet – taushetsplikt og innsyn i dokumenter

Det følger av det som er skrevet ovenfor at Studentombudet skal kunne bistå i alle typer saker, og at ombudet bør ha stor frihet i forhold til selv å bestemme om det skal bistå eller ei i en enkeltsak. Når en student tar kontakt med Studentombudet kan det være slik at studenten i den innledende fasen ønsker å være anonym. Et eksempel kan være at studentens navn ikke blir røpet ovenfor den læreren som studenten mener oppfører seg trakasserende. I den innledende fasen kan et løfte om anonymitet være en forutsetning for at studenten i det hele tatt tør å fortelle om for eksempel trakassering. Dersom saken skal tas opp i UiO sine vanlige organer – for eksempel dersom det skal sendes en varsling, vil saken normalt stå svært svakt dersom man ønsker å være anonym. Dette må studenten gjøres kjent med.

Dersom Studentombudet i sitt arbeid får kunnskap om taushetsbelagte opplysninger, har vedkommende taushetsplikt etter forvaltningslovens § 13. Studentombudet vil bare ha innsyn i sakens dokumenter i den grad studenten det gjelder samtykker i at studentombudet gis slikt innsyn.

Studentombud – uavhengighet - organisatorisk og fysisk plassering

Dersom det etableres en ordning med studentombud, er det viktig at vedkommende er uavhengig. Kravet til uavhengighet tilsier at ombudet ikke kan plasseres for eksempel i Studieavdelingen eller ved et fakultet. Ingen enhet eller organ skal kunne instruere Studentombudet.

Arbeidsgruppen foreslår at Studentombudet rapporterer direkte til rektor, og at ombudet får rett til å fremme saker av prinsipiell karakter til Universitetsstyret (Universitetsdirektøren skal tilrettelegge for slike fremlegg for Universitetsstyret). Hvert år skal ombudet legge frem en årsmelding som legges frem for Universitetsstyret. Det er kun Universitetsstyret som treffer beslutning om eventuell nedleggelse, utvidelse eller innskrenkning av Studentombudets mandat.

Selv om Studentombudet ikke skal underlegges noen enhet i fagspørsmål, vil også Studentombudet ha behov for et arbeidsmiljø. Det er behov for en leder som kan være ansvarlig for arbeidsbetingelser og ha personalansvar. Arbeidsgruppen har vurdert ulike plasseringer, og kommet frem til at en organisatorisk plassering i Enhet for internrevisjon vil sikre størst mulig

uavhengighet, samtidig som vedkommende vil få en leder og et relevant arbeidsmiljø. Enhet for internrevisjon vil ikke ha instruksjonsmyndighet ovenfor studentombudet i ombudets faglige virke, ei heller innsyn i studentombudets saker. Den fysiske plasseringen av Studentombudet tar ikke arbeidsgruppen stilling til, dette må Studieavdelingen gjøre en vurdering av i samråd med Studentombudet.

Studentombud – finansiering – dimensjonering - kvalifikasjoner

Arbeidsgruppen har, som det fremgikk ovenfor, ingen eksakt formening om omfanget av studentenes bistandsbehov. Det er derfor vanskelig for gruppen å si noe om hvordan ordning bør dimensjoneres. Gruppen mener at det ved oppstarten av ordningen bør ansettes en person i 100 % stilling. Dimensjoneringen bør vurderes etter det første året. Når det bare blir ansatt en person, vil det være problematisk ved sykdom og ferieavvikling. Gruppen foreslår at det som en prøveordning ansettes en eller to studentassistenter hos ombudet. Disse vil for eksempel bistå ombudet med å markedsføre ordningen blant studenter og fungere som vikarierer for ombudet i ferier og ved sykdom. Av disse bør minst en være jusstudent. Arbeidsgruppen mener studieavdelingen i samråd med Studentombudet bør stå for den nærmere utformingen og organiseringen av ombudet.

Ordningen må finansieres av UiO sentralt. Om finansieringen skjer via omdisponeringer i SA, eller på en annen måte har ikke gruppen noe syn på. Budsjettinnspillet må dekke alle direkte og indirekte kostnader knyttet til den foreslåtte ordningen med Studentombud.

Med hensyn til kvalifikasjonene til den personen som skal ansettes som Studentombud, mener gruppen at det vil være en fordel om vedkommende er jurist, men at dette ikke bør være et absolutt krav. Erfaring med saksbehandling for eksempel innen UHR feltet, rettighetshåndheving eller erfaring fra antidiskrimineringsarbeid vil være relevant erfaringsbakgrunn. I stillingen som Studentombud vil veiledningskvalifikasjon og samarbeidsevne være en forutsetning for at man kan fungere godt i jobben.

Gruppen foreslår at det er Universitetsdirektøren som står for ansettelsen av Studentombudet.

Anslag kostnader forbundet med en ordning med Studentombud ved UiO

	(tall i tusen kr)	Ved alternative l.tr. for ombudsstillingen				
100 % stilling - Lønnskostnader inkl. arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader og feriepenger	L.TR 70 776	L.TR 71 795	L.TR 72 809	L.TR 73 823	L.TR 74 838	L.TR 75 854
2 X 50% stillinger studentassistenter i l.tr 50 - Lønnskostnader inkl. arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader og feriepenger	L.TR 45 499	L.TR 45 499	L.TR 45 499	L.TR 45 499	L.TR 45 499	L.TR 45 499
Anslag direkte kostnader for enheten:						
Trykksaker	12	12	12	12	12	12
Møtevirksomhet	10	10	10	10	10	10
Reise/Konferanse osv	25	25	25	25	25	25
Etablering av kontor	20	0	0	0	0	0
Utstyr/mobil telefon	10	10	10	10	10	10
Sum direkte kostnader	77	57	57	57	57	57
TOTALE KOSTNADER	1 352	1 351	1 365	1 379	1 394	1 410

Indirekte kostnader (kr 117 000 pr. årsverk) er ikke innberegnet i oversikt siden stillingene er plassert i Sentraladministrasjonen

Studieadministrativ avdeling

Referanse

2013/1232-ELIHØ

Dato

06.02.2013

Utredning om studentombud - hørings svar fra MN-fakultetet

Viser til arbeidsgruppe som er oppnevnt av Læringsmiljøutvalget etter initiativ fra Studentparlamentet. Arbeidsgruppen er bedt om å utrede hvorvidt UiB bør opprette et studentombud. Fakultetene er bedt om å svare på spørsmål og komme med andre relevante innspill. Svaret er også sendt direkte til Leder av LMU, Yngve Høiseth.

I all hovedsak følger vi de vanlige rapporteringsrutiner for innmelding av saker gjennom at fakultetene hvert år blir bedt om å melde tilbake på «Rapportering om klager på læringsmiljøet». Instituttene ved fakultetet får anledning til å rapportere de tilbakemeldinger som er meldt inn av studentene. Tilbakemeldingene blir videre behandlet av Studieadministrativ avdeling. Fakultetet utarbeider derfor ikke egne statistikker over klager fra studentene, siden rapporteringen skjer til UiB sentralt. Vi har imidlertid gjennom E-phorte mulighet til å hente ut informasjon om antall klager som er meldt inn ved hver årlige rapportering.

Utover dette forholder vi oss til Læringsmiljøhåndboken og til de anbefalinger og retningslinjer som UiB har utarbeidet. Fakultetet har også jevnlig møter med studentene, og mange av klagen/innspillene som blir innmeldt løses fortløpende. Fakultetet har de siste etablert et tett og godt samarbeid med Realistutvalget, og opplever at vi samarbeider godt med studentene om saker de har behov å diskutere med oss.

Anbefalingene i Læringsmiljøhåndboken er at konflikter skal løses på lavest mulig nivå, og rollen til et ombud må tilpasses dette. Det vil også være viktig at å se sakene som ombudet skal behandle sammenheng med de retningslinjer som er gitt gjennom f. eks. mastergradskontrakter.

Fakultetet ser ikke noe umiddelbart behov for et studentombud, men vi har i liten grad oversikt over mengden saker og tilbakemeldinger fra hele UiB, og vil derfor være litt forsiktig med å uttale oss for bastant i saken. Det kan imidlertid være lurt å tenke over om midlene heller skulle vært brukt til å styrke de studenttillitsvalgte i sitt arbeid og derved i større grad gi dem mulighet til å tale studentenes sak. Et slikt tiltak vil heller ikke oppleves som en ytterligere byråkratisering, noe en oppnevning av et studentombud fort kan bli.

Det argumenteres for at et studentombud bør ligge direkte under rektor for å unngå bindinger til en bestemt avdeling ved UiB. Vi er usikker på om uavhengigheten vil opprettholdes viss

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det matematisk-naturvitenskapelige
fakultet
Telefon 55582062
Telefaks 55589666
post@mnfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7803
5020 Bergen

Besøksadresse
Realfagbygget, Allégaten 41
Bergen

Saksbehandler
Eli Neshavn Høie
55583227

det er studenter som skal inn å vikariere for et ombud. Det er ønsket en jurist eller tilsvarende med tung formell kompetanse i stillingen, dette gjør det også lite egnet at det er studenter som skal inn å vikariere for ombudet.

Ved eventuell opprettelse av et ombud må det lages tydelige retningslinjer for ombudet, både i forhold til hvilke saker ombudet kan/bør involvere seg i, og for hvilke studentgrupper et slikt ombud skal serve. Rollen i forhold til ph.d.-kandidatene må også avklares.

Med bakgrunn i ordningen som nå er innført ved UiO, så tror vi at det kunne vært fornuftig å se litt på de erfaringer de gjør seg der det først året før man eventuelt velger å innføre et slikt ombud ved UiB. Det vil uansett være nødvendig med en del avklaringer i forhold til rollen et slikt ombud skal ha.

Vennlig hilsen

Harald Walderhaug
fungerende visedekan

Eli Neshavn Høie
seksjonssjef